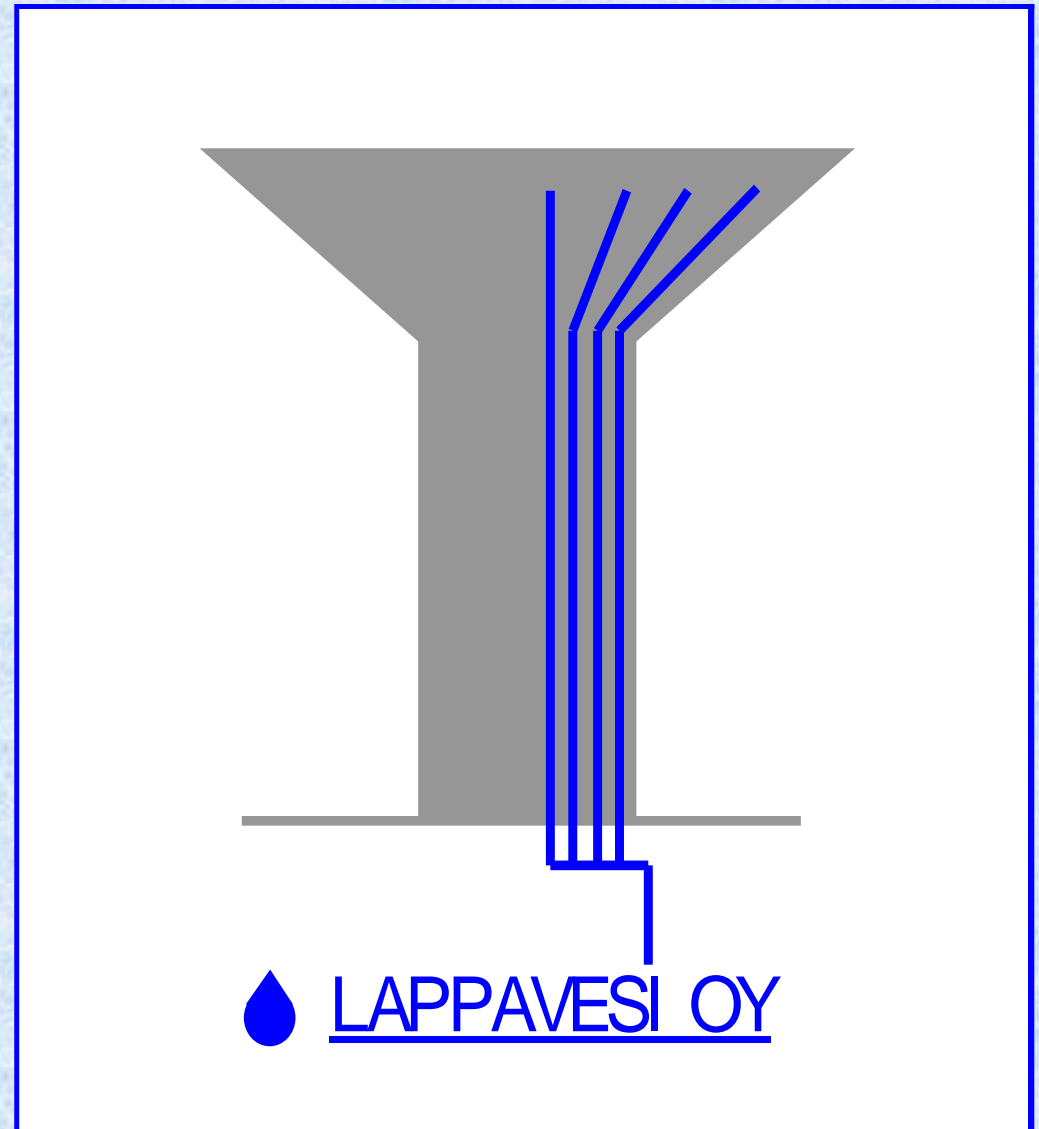

LAPPAVESI OY
VUOSIKERTOMUS
2018

Sisältö

Toimitusjohtajan katsaus

- Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat.... 1
- Veden hankinta, käsittely ja myynti..... 2
- Lappaveden laatu..... 3
- Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen..... 4
- Lähitulevaisuudesta..... 5
- Lappavesi Oy:n omistukset..... 6
- Henkilöstö..... 7

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2018

- Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät..... 8
- Tuloslaskelma..... 11
- Tase..... 11

Toimitusjohtajan katsaus

Kertomusvuoden keskeiset tapahtumat

Lappavesi Oy:n 47. toimintavuonna 2018 vedentoimitus asiakkaille oli keskeisillä kriteereillä mitaten hyvin korkealuokkaista: i) vedenjakelu oli häiriötöntä, ii) vesi oli korkealaatuista ja iii) veden paine lappavesiverkostossa oli tasainen.

Liikevaihto oli kertomusvuonna 1 323 685 euroa. Edellisvuoteen nähden 3 % pienentyneet hallinnon menot, 18 % kasvaneet käyttö- ja kunnossapitomenot ja 11 % kasvaneet vedenmyyntitulot tuottivat 43 706 euroa kasvaneiden poistojen jälkeen 63 611 euron voiton ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Kaikki vuosikertomuksen eurosummat ovat arvonlisäverottomia (alv 0 %) ellei erikseen ole toisin sanottu.

Vedentoimitus oli kertomusvuonna 2018 hyvin luotettavaa. Yhtiön kaikki asiakkaat saivat lappavettä keskeytyksettä.

Lappaveden mikrobiologinen laatu oli moitteetonta. Valvontatutkimusohjelman kaikissa näytteissä E. Coli indikaattoribakteerimäärä oli 0 pmy/100 ml ja jakeluverkoston yleiskuntoa indikoiva kokonaispesäkeluku Lapuan 21.11. näytettä (75 pmy) lukuun ottamatta hyvä, alle 15 pmy/100 ml. Lappavesi oli myös teknisesti ja esteettisesti laadukasta: keskeisistä laatutekijöistä rautapitoisuus oli alle 90 µg/l (suositus < 200 µg/l), mangaanipitoisuus alle 5 µg/l (suositus < 50 µg/l), alumiinipitoisuus alle 130 µg/l (suositus < 200 µg/l) ja hapettuvuus kemiallisena hapenkulutuksena mitattuna alle 3 mg/l (suositus < 5 mg/l).

Veden jakelupaine oli tasainen. Lapuan Pekkisessä olevassa tarkkailupisteessä paine oli kertomusvuonna yli 90 % ajasta *Lappavesi Oy:n Strategia 2030* asiakirjassa asetetussa tavoitteessa $4,5 \pm 0,2$ bar. Huippukulutuskaudella paine oli vähän korkeampi eli $4,8 \pm 0,2$ bar.

Vesihuollollisia erityistilanteita, joissa veden toimitusta asiakasvesilaitosten vesitorneihin tai -säiliöihin olisi jouduttu rajoittamaan, ei ollut.

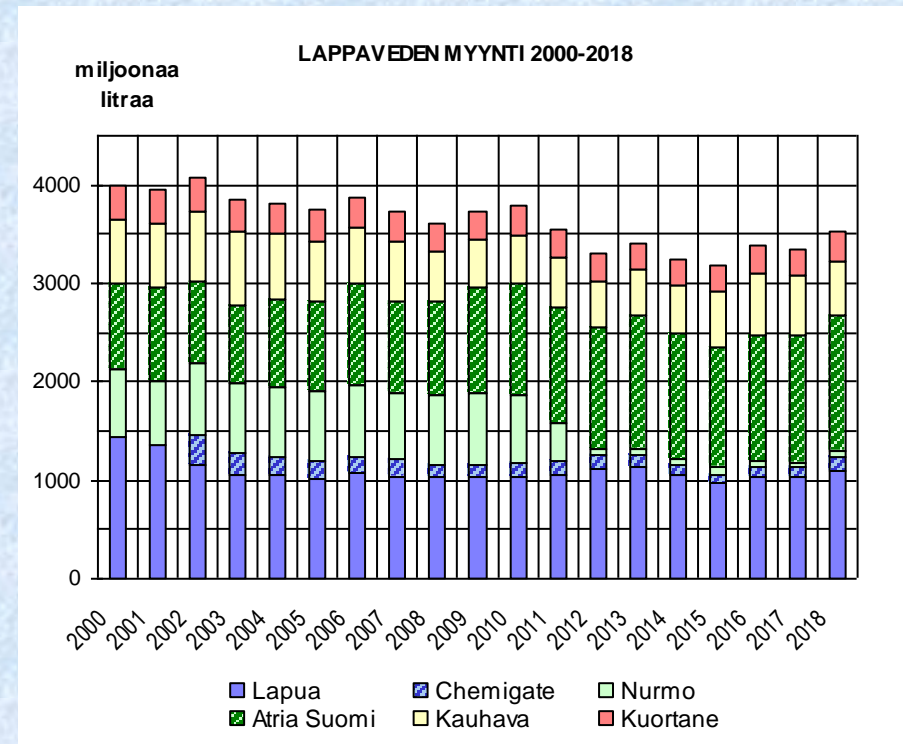
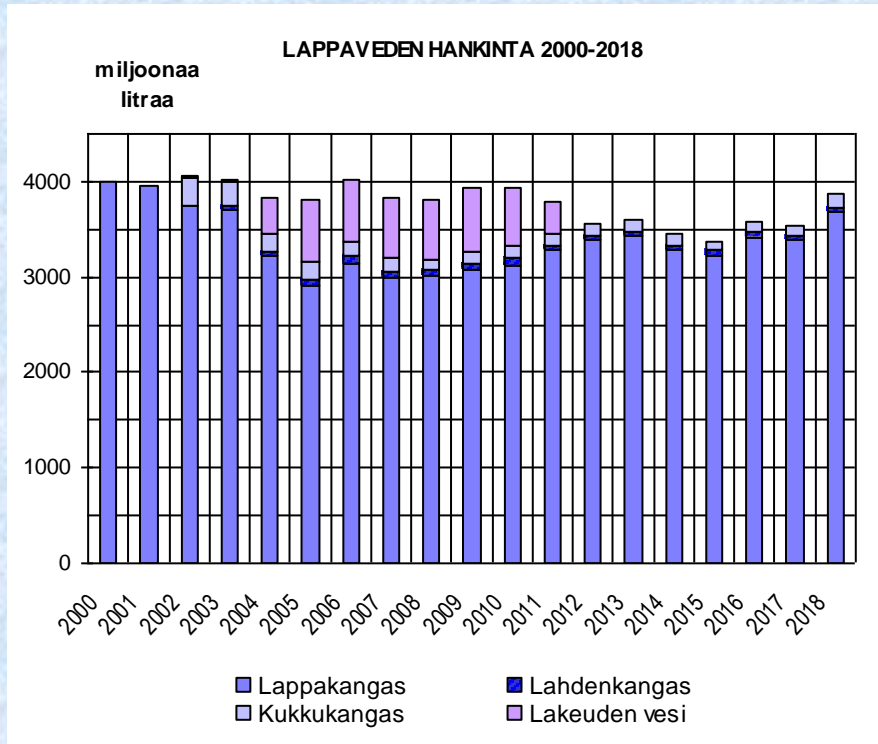
Lappavesiverkoston vuodot olivat hallinnassa, koska 99 % verkostoon pumpatusta vedestä rekisteröityi asiakaslaitosten vesimittareihin.

Vedenottamojen käyttöaste pysyi lappaveden käyttäjien vakiintuneen veden tarpeen ansiosta kohtuullisena. Keskimäärin 77 % vedenottamojen kestävästä kapasiteetista oli kertomusvuonna käytössä. Kesän huippukulutuskausina ottamojen käyttöaste oli kuitenkin lähelle 100 %, joten toimenpiteet vedenhankintakapasiteetin lisäämiseksi ja/tai huippukulutuksen leikkaamiseksi ovat välttämättömiä.

Investointien osalta kertomusvuoden keskeiset tapahtumat olivat uuden korvaavan päävesijohdon asennus Koverosta Huhdannevalle, vedenottamojen kaukovalvonnan logiikoiden uusinta, Nahkalan toisen UV-laitteen asennus ja huoltoautojen uusinta. Uudelle Saukonkylä III vedenottamolle saatiin lainvoimainen ympäristölupa, tehtiin kaivonpaikkatutkimus ja suunnittelutettiin raakavesijohto. Kauhavan Vesi Oy:n kanssa sovittiin Nahkalan vesilaitoksen Kauhavan vesitorniin yhdistävän uuden vesijohdon rakentamisesta yhteisrahoituksella.

Veden hankinta, käsittely ja myynti

Lappavesi Oy otti vuonna 2018 Lappakankaan ja Saukonkylän vedenottamoistaan 3 673 659 m³, Lapuan Kukkukankaalta 136 980 m³ ja Kuortaneen Lahdenkankaalta 56 605 m³ pohjavettä eli lappaveden tuotantoon käytettiin yhteensä 3 867 244 m³ (10 595 m³/d) pohjavettä.

Lappavesi Oy laskutti asiakkailtaan vuonna 2018 kaikkiaan 3 520 383 m³ (keskimäärin 9 645 m³/d). Myyty vesimäärä oli 478 m³/d (5 %) suurempi kuin 2017. Vedenhankinnan ja myydyin vesimäärän erotus oli 346 861 m³ (9 %) koostuen pääosin vedenkäsittelylaitoksen omasta veden käytöstä, verkoston huuhtelu- ja vuotovedestä sekä mittarivirheistä.

Lappaveden arvonlisäverollinen myyntihinta 2018 oli 44,64 snt/m³. Vertaamalla sitä vuoden 2000 lappaveden hintaan 28,80 snt/m³, nähdään hinnan nousseen vuosina 2000-2018 yhteensä 55 %. Keskimäärin 2,5 % vuotuisesta noususta inflaatio on leikannut 1,4 %, joten reaalisesti lappavesi on kallistunut 2000-luvulla hyvin maltillisesti 1,1 % vuodessa.

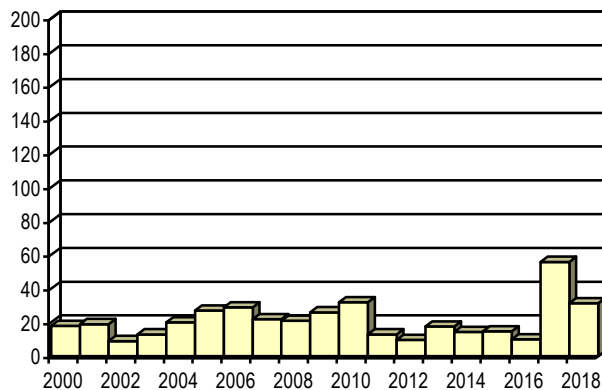
Lappaveden laatu

Suurimmassa osassa Lappavesi Oy:n raakavettä on liuenneena enemmän maametalleja - lähinnä rautaa ja mangaania - sekä humusta kuin yhdyskuntien vesilaitosten vedessä on hyväksyttävää. Muuten laadukkaat pohjavedet on siksi kemiallisesti käsiteltävä Porrason ja Kukkukankaan vedenkäsittelylaitoksilla. Lahdenkankaan alueelta otettava pohjavesi on niin hyvälaatuista, että käsittelyksi riittää pelkkä kalkkivirouheella tehtävä happamuuden poisto. Lappaveden raakavesien teknis-esteettiset virheet, jotka kertomusvuoden aikana jälleen käsittelylaitosten prosessein tehokkaasti korjattiin, olivat:

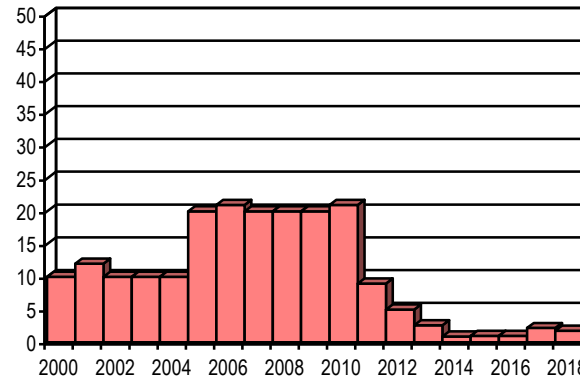
- liuennutta rautaa oli eri pohjavesikaivojen vesissä enimmillään 20 grammaa kuutiometrissä (1 000...20 000 mikrogrammaa litrassa);
- liuennutta mangaania oli eri pohjavesikaivojen vesissä enimmillään 1 gramma kuutiometrissä (50...1 000 mikrogrammaa litrassa); ja
- orgaanista ainesta (humusta) kaliumpermanganaatin kuulutusena mitattuna oli eri pohjavesikaivojen vesissä enimmillään 50 grammaa kuutiometrissä (10...50 milligrammaa litrassa).

Keskeisimpien laatutekijöiden vuosikeskiarvot Porrason laitokselta lähtevässä vedessä, jota 95 % lappavedestä on, ovat 2000-luvulla olleet alla olevien kuvaajien mukaisia. Kukkukankaalla tuotettu vesi on fysikaalis-kemialliselta laadultaan samanlaista ja Lahdenkankaan vesi vielä puhtaampaa kuin Porrason vesi. Verkstoveden keskimääräinen rautapitoisuus saatiin prosessi pH:ta tarkentamalla alenemaan vuoden 2017 huipputasosta, mutta samaan aikaan orgaanisen aineen määrä taas kasvoi kuivan kesän ja flotaation pumppurikon vuoksi.

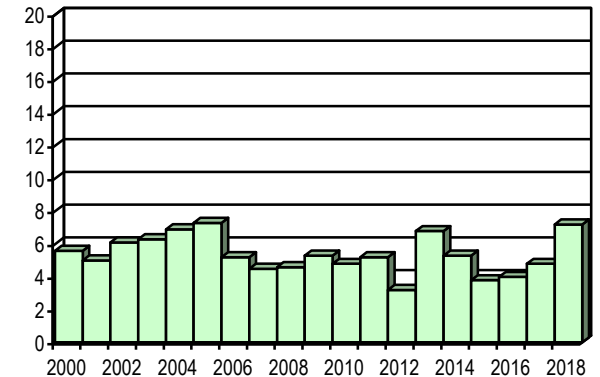
VEDEN RAUTAPITOISUUS 2000-2018, µg/l
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 200 µg/l)

VEDEN MANGAANIPITOISUUS 2000-2018, µg/l
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 50 µg/l)

VEDEN ORGAANINEN AINE 2000-2018, mg/l
(enimmäismäärä direktiivin mukaan 20 mg/l)

Lappaveden hygieeninen laatu varmistettiin UV-desinfioinnilla juuri ennen veden pumppaamista verkostoon. Talousvesiasetuksen mukaisen valvontatutkimusohjelman näytteenotoin ja laboratorioanalyysien todennettiin, että asiakkaille toimitettu lappavesi täytti reilusti kaikki vesilaitosten jakamalle talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja laatusuositukset.

Tutkimus, suunnittelu ja rakentaminen

Tutkimuksen ja suunnittelun osalta kertomusvuosi 2018 oli tavanomainen. Alajärven Saukonkylän eteläosan pohjavesivarojen käyttöön saatiin lupa, potentiaaliset kaivonpaikat kartoitettiin ja raakavesijohto suunniteltiin. Verkoston mittari- ja venttiilikaivojen kuntokartoitus valmistui ja niiden korjaustöihin on tarkoitus päästä keväällä 2019. Humuksen poiston tehostamista sähkösaostustekniikalla testattiin Porrason laitoksella kaksi viikkoa pilot-mittakaavassa (Elwater Oy:n koelaitte). Tekniikka toimi hyvin, mutta on verrattain kallis hankkia.

Vedenottamojen ja Kuortaneen vesitornin 1900-luvun lopulta asti palvelleet kauko-ohjauslogiikat uusittiin. Porrason suodatus-pH:n alentaminen toteutettiin lappaveden alumiinipitoisuuden alentamiseksi. Nahkalan varavesilaitokselle asennettiin riittävän desinfiointitehon varmistamiseksi toinen UV-laite. Nurmon päävesijohton alkuosan korvaava putki Koverosta Huhdannevalle asennettiin samaan kaivantoon uuden siirtoviemärin kanssa, ja samaa päävesijohtoa korvaavat uudet johdot rakennettiin myös laajennettavan Atrian eritasoliittymän ja Nurmon vanhan vesilaitoksen paikalle suunnitellun asuntoalueen kohdille. Jätteenluoma putkitettiin 400 A ja 400 PVC lappavesijohtojen alitse. Seinäjoen veden, Atrian ja Lappaveden yhteinen Jouppilanvuori-varavesihanke valmistui kertomusvuoden lopulla koekäyttökuntoon.

Nahkalaan asennettiin toinen UV-desinfiointilaitte, vanhaa Nurmon päävesijohtoa korvaava DN 300 vesijohto rakennettiin Koverosta Huhdannevalle, ja Jätteenluoma putkitettiin molempien vanhojen Lappakangas-Lapua päävesijohtojen alitse (3 kpl DN 250 PVC).

Lähitulevaisuudesta

Lappavesi Oy:n tulevaisuuden tärkein tavoite on vesihuollon palvelutason pitäminen jatkuvasti korkeana. Lappavesi Oy:n on varmistettava, ettei sen kapasiteetin niukkuus tai mikään lappaveden laatuominaisuus estä asiakkaita käyttämästä sitä kaikkiin veden käyttötarkoituksiinsa ja että lappaveden jakelu on mahdollisimman häiriötöntä. Lappavesi Oy:n toiminnan ja menestyksen keskeiset elementit ovat:

- nykyisistä raakaveden muodostumisalueista huolehtiminen ja lisäveden hankinta uusilta pohjavesialueilta
- vedenkäsittelyprosessien ja -laitteistojen valvonta, säätö ja kunnossapito, tarvittaessa täydentäminen ja uusinta
- jakeluverkoston valvonta ja kunnossapito, tarvittaessa täydentäminen ja uusinta
- henkilökunnan korkean ammattitaidon ja työmotivaation ylläpito ja varautuminen 2020-luvulla tulossa olevaan sukupolvenvaihdokseen
- avoin ja tuloksekas yhteistyö osakaskuntien vesilaitosten, Lakeuden Vesi Oy:n ja muiden keskeisten kumppanien kanssa

Tavanomaisen käytön ja kunnossapidon lisäksi tutkimus-, suunnittelu- ja rakentamishjelmaan 2019 sisältyvät seuraavat projektit:

- paineenkorotuspumppauksen rakentaminen Kuortaneen varavesijohtoa varten Lappakankaan Eteläosan vedenottamolle
- vanhojen Lappakangas-Lapua päävesijohtojen mittari- ja venttiilikaivojen peruskorjausten aloittaminen
- Saukonkylä III lisävesihankkeen (vedenottamo ja raakavesijohto) kilpailutus ja rakentaminen
- Kukkukankaan vedenkäsittelylaitoksen suodatinten S2 ja S4 pohjaputkistojen uusinta
- Nahkalan varavesilaitoksen virittäminen jatkuvaan kesäaikaiseen käyttöön

Talousveden valvontatutkimusohjelman mukaan tehtävät vesinäytteiden keruu- ja analyysipalvelut ostetaan edellisvuosien tapaan ulkopuoliselta akkreditoidulta vesilaboratoriolta, joka vuonna 2019 on Seilab Oy:n vesilaboratorio Seinäjoella. Ulkopuolisen tarkkailijan ansiosta kaikki asiasta kiinnostuneet tahot voivat todeta Lappaveden laadun tarkkailun sekä ammattitaitoisesti tehdyksi että veden tuottajasta riippumattomaksi.

Lappavesi Oy:n omistukset

Kertomusvuoden lopussa Lappavesi Oy omisti 82,11 ha maata.

Tila	RN:o	Ala	Pitäjä / Kylä
Mänkiritä	4 ⁴⁵	3,97 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Keskiosa	15 ²⁴	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Monttu-Heroja	22 ¹³⁵	0,42 ha	Kuortane/Kuortane
Porrasoja	89:1	2,93 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Maunus	15 ³⁷	4,00 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Knuuttila	15 ³⁵	6,50 ha	Kuortane/Kuortane
Lappa-Hippi	8 ⁶⁶	0,11 ha	Nurmo/Ruha
Lappakari	17 ¹⁸⁸	0,81 ha	Lapua/Haapakoski
Lappakangas	1 ¹⁹⁷	6,10 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappahonkola	16 ⁷⁸	2,70 ha	Kuortane/Kuortane
Lappaeskola	15 ⁴³	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Hirvipumppaamo	1:463	1,50 ha	Lapua/Kauhajärvi
Multa-Ahde	16:69	1,00 ha	Kuortane/Kuortane
Multa-Ahde II	16:67	2,02 ha	Kuortane/Kuortane
Leporinne II	1:162	9,13 ha	Alajärvi/Mänkijärvi
Lappakytö	4:167	5,39 ha	Lapua/Kauhajärvi
Lahdenvesi	20:63	1,46 ha	Kuortane/Ylijoki
Saukonk. vesip.	11:105	0,45 ha	Alajärvi/Kurejoki
Vesipaikka 2	10:68	0,20 ha	Alajärvi/Kurejoki
Sorala	1:403	2,10 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hiekka	22:109	1,21 ha	Kuortane/Kuortane
Kyrönpää	4:119	1,04 ha	Lapua/Kauhajärvi
Juhanila	22:105	5,46 ha	Kuortane/Kuortane
Juhanila II	22:107	2,00 ha	Kuortane/Kuortane
Uusitupa	4:137	2,80 ha	Lapua/Kauhajärvi
Hirvenkuoppa	4:120	3,35 ha	Lapua/Kauhajärvi
Sorakuoppa	4:148	1,50 ha	Lapua Kauhajärvi
Saukonkylä III	34:602	0,60 ha	Alajärvi/Kurejoki
Multa-Ahde III	16:109	6,05 ha	Kuortane/Kuortane
<u>Kauppila</u>	<u>16:105</u>	<u>3,31 ha</u>	<u>Kuortane/Kuortane</u>
Yhteensä		82,11 ha	

Vuoden 2018 päättävässä taseessa Lappaveden 5 710 839 euron käyttöomaisuus jakautui seuraavasti:

Omaisuuksilaji	Tasearvo (€)	Osuus
Aineettomat hyödykkeet	144 625	3 %
Maa-alueet	722 452	13 %
Rakennukset ja rakennelmat	400 387	7 %
Vesijohdot	3 542 473	62 %
Koneistot ja kalusto	805 168	13 %
Muut	95 734	2 %

Lappaveden rakennuksista ja rakennelmista tärkein on alun perin 1980 rakennettu, ja 1987, 1994 sekä 1999 laajennettu Porrasojan vedenkäsittelylaitos. Muita keskeisiä rakennusomistuksia ovat paineenkorotusasemat ja säiliöt: Koskela (Nurmo), Sorvarinkangas (Kauhava) ja Kiviniemi (Lapua) sekä Atrian uusi vesisäiliö (Nurmo). Kiviniemen säiliöstä Lappavesi Oy omistaa 50 % ja Atrian uudesta vesisäiliöstä 20 %.

Lappaveden käytössä oli kertomusvuoden päättyessä 34 kaivoa neljällätoista vedenottamalla. Yhtiöllä on toistaiseksi voimassa olevat vedenottoluvat yhteensä 15 800 m³/d pohjavesimäärälle.

Lappavesijohtoja oli kertomusvuoden lopussa 211,4 km. Pitkästä poistoajasta johtuen vesijohtojen osuus käyttöomaisuuden koko tasearvosta on 62 %. Kolmasosa johdoista on rakennettu jo ennen vuotta 1980, mutta pitkäikäisen materiaalin ansiosta niilläkin arvioidaan olevan käyttöikä jäljellä vielä vähintään 20 vuotta.

Henkilöstö

Yhtiön toimistossa työskentelivät kertomusvuonna toimitusjohtaja Olli Keski-Saari, Kukkukankaan vesilaitosta, veden jakelun seuranta, hankintoja ja kehitysprojekteja hoitava käyttöinsinööri Sakari Konttila, ja maksuliikenteestä ja kirjanpidosta vastaava toimistovirkailija Leena Luoma. Puolet toimitusjohtajan ja toimistovirkailijan työajasta sekä 5 % käyttöinsinöörin työajasta myytiin kertomusvuonna sisaryritys Lapuan Jätevesi Oy:lle.

Kukkukankaan käsittelylaitoksen ja paineenkorotusasemien valvonta-, hoito- ja ympäristöhuoltotehtävissä sekä vanhojen päävesijohtojen mittari- ja venttiilikaivojen kartoituksen ja kuntoarvion tekijänä oli vuosilomakaudella sekä Sakarin vanhempain vapaan ajan AMK-insinööriopiskelija Jukka Rantala yhteensä 18 viikkoa.

Pohjavesien tarkkailu yhtiön vedenottoalueilla sekä Porrason vedenkäsittelylaitoksen ja Heikkilän alkalointiaseman käyttö- ja kunnossapitotehtävät olivat totutusti yhtiön kokeneiden vedenkäsittelylaitoksen hoitajien Jorma Lehtosen, Jarmo Mäenpään ja Timo Kosken toimialuetta.

Henkilöstöä osallistui kertomusvuoden aikana kahteen alan koulutustapahtumaan: Olli osallistui *Hyxon järjestämille Veden- ja jätevedenkäsittelyn koulutuspäiville* Jyväskylässä, ja Sakari, Jarmo ja Timo osallistuivat perinteisille *Valtakunnallisille vesihuoltopäiville*, jotka vuonna 2018 järjestettiin Lappeenrannassa.

Lappavesi Oy:ssä pisimpään palvellut vesilaitoksenhoitaja Jorma Lehtonen katsoi, että 41 vuotta saman työnantajan palveluksessa saa riittää. Jorma jäi 1.1.2019 alkaen vuosilomalle ja siirtyy 1.2.2019 hyvin ansaitsemilleen eläkepäiville. Kaikkien Lapuan, Kauhavan, Kuortaneen ja Nurmon tyytyväisten lappaveden käyttäjien puolesta, sekä Lappavesi Oy:n ja omasta puolestani kiitän Jormaa lämpimästi hänen pitkäjänteisestä ja tunnollisesta työstään juomaveden laadun ja vesihuollon toimintavarmuuden hyväksi Lapualla ja sen naapurikunnissa.

Anssi Mäkinen aloitti Lappaveden uutena vesimiehenä työnsä 7.1.2019. Anssin toimenkuva sisältää sekä vedenkäsittelylaitosten että lappavesiverkoston käyttö- ja kunnossapitotehtäviä. Aikaisemman työkokemuksensa ansiosta hän täydentää Lappaveden oman väen osaamista käytännön talonrakennuksessa ja vesijohtorakentamisessa.

Lappavesi Oy:n vedenkäsittelylaitoksen hoitajana helmikuusta 1977 asti toiminut Jorma Lehtonen tarkastamassa Saukonkylä II ottamon painetta

Toiminta- ja talousraportti 1.1.-31.12.2018

Kulunut vuosi ja lähiaikojen näkymät

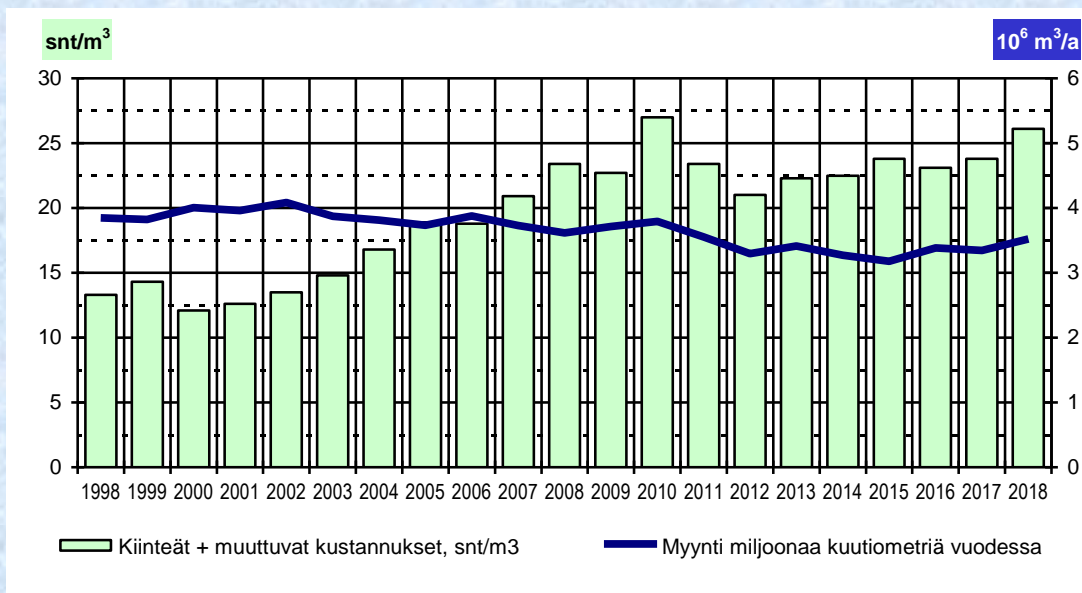
Yhtiön perustaminen ja toiminta-ajatus

Lappavesi Oy:n toiminta alkoi Lappakangas-hankkeesta, jonka toteutuksen käynnisti Lapuan Vesi ja Viemäri Oy vuonna 1970.

Lapuan Vesi ja Viemäri Oy:n toiminimen muuttaminen Lappavesi Oy:ksi rekisteröitiin 1972. Yhtiön toimialaksi tarkennettiin 1983 ”yleishyödyllisellä pohjalla toimien rakentaa ja ylläpitää talousveden hankinta- ja jakelulaitosta Lapuan, Kauhavan, Nurmon ja Kuortaneen alueella sellaisin ehdoin, että veden saanti elvyttää alueen tuotannollista toimintaa ja lisää sen hyvinvointia.”

Toteutunut tuloskehitys

Lappavesi Oy:n varsinaiset tulot lisääntyivät 133 652 euroa edellisvuodesta 1 272 736 euroon. Liikevaihtoa kasvattivat ennen muuta lappavesitariffin 2 sentin nosto, mutta myös helteinen ja vähäsateinen kesä. Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja kasvoi tavanomaista suurempien korjaus- ja huoltomenojen vuoksi vain 63 611 euroon, kun voittoa vuotta aiemmin oli kirjattu 47 727 euroa.

Lappaveden tariffi pyritään asettamaan niin, että veden myynnillä kerätään vain yhtiön toimintaan, kehittämiseen ja tulevaisuuden varmistamiseen tarvittavat varat. Siksi Lappaveden kiinteiden ja muuttuvien kustannusten yhteismäärä myytyä vesikuutiometriä kohti kuvaa parhaiten yhtiön toimintaa ja tehokkuutta. Vuonna 2018 tämän veden ”omakustannushintaa” ilman pääomakuluja approksimoivan tunnusluvun arvo oli 26,1 snt/m³ (vuotta aiemmin 23,8 snt/m³).

Kertomusvuoden käyttökate oli 23 968 euroa budjetoitua parempi, ollen 408 284 euroa. Hallinnon menot toteutuivat 21 960 euroa alle budjetin, ja käytön ja kunnossapidon menot, sähkönkulutuksen huomattavan kasvun ja useiden budjetoimattomien korjaustöiden takia 129 864 euroa yli budjetin.

2018 pääomamenot olivat 152 785 euroa budjetoitua pienemmät, ollen 490 215 euroa. Budjetin alittuminen johtui pääosin uuden Saukonkylä III vedenottamon toteutuksen viivästymisestä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lappaveden tarjoama palvelu on osakaskuntien ja niiden asukkaiden kannalta korvaamattoman tärkeää. Toteutuneilla ja suunnitteilla olevilla investoinneilla yhtiö varautuu vedenhankinnan ja vedenjakeluverkoston ongelmatilanteisiin tavoitteena talousveden saannin turvaaminen kaikille asiakkaille silloinkin, kun tärkeitä teknisiä järjestelmiä menee epäkuuntoon tai raakaveden saatavuus usean perättäisen kuivan vuoden seurauksena huononee. Lappavedellä on käytettävissään määrän ja laadun suhteen toiminta-alueensa nykyisiin talousvesitarpeisiin riittävät pohjavesivarat. Pieni epävarmuus on siitä, miten voimakkaasti vuoden 2018 epäedulliset sääolot vaikuttavat pohjaveden riittävyteen 2019-2020.

Yhtiön taloudellisen aseman arvioidaan pysyvän vakaana. Vuosien 2016-2017 merkittävät verkostoinvestoinnit siirrettiin lappavesitariffiin 2018 alusta eikä hinnankorotuspaineita tällä hetkellä ole. Kauhavan Vesi Oy on ennakoanut lappavesiostojensa kasvavan huomattavasti lähivuosina, mihin varautumiseksi Saukonkylä III vedenottamon ja sen raakavesijohdon rakentaminen samoin kuin Kauhavan Nahkalan vesilaitoksen kesäaikainen operointi ovat vuoden 2019 suunnitelmassa.

Arvio riskeistä ja riskien hallinnasta

Lappaveden suurimmat toiminnalliset riskit ovat laaja-alainen tai pitkäkestoinen sähkökatko, tärkeän vesijohdon vaikeasti korjattava rikkoutuminen ja veden tarpeen äkillinen merkittävä lisäys.

Riskien pienentämiseksi 2000-luvulla on hankittu varavoimakoneikot kolmelle päävedenottamolle, modernisoitu Kukkukankaan ja Nahkalan vanhat vesilaitokset, rakennettu Lakeuden Vesi – Lappavesi, Kukkukangas - Simpsiön vesitorni, Lappakangas – Kuortane, Lakaluoma - Haapakoski vesijohdot, 5 000 m³ vesisäiliö Atrialle, ja hajautettu vedenhankintaa uusille pohjavesialueille. Riskeihin on näin jo merkittävästi varauduttu. Vuoden 2016 lopulla käynnistetyn Jouppilanvuori-hankkeen (Jouppilanvuoren vesilaitoksen modernisointi ja sen Atrian Nurmon tehtaalle yhdistävä vesijohto) käyttöönoton jälkeen Lappaveden tekninen toimintavarmuus saadaan 2019 vaativinkin kriteerein arvioituna vähintään hyvälle tasolle.

Lappaveden suurin taloudellinen riski on myynnin nopea ja/tai merkittävä romahtaminen. Vahvan taseen, luonnollisen monopolin, toiminnallisen tehokkuuden ja alhaisen nykytariffin ansiosta Lappavesi Oy voi olosuhteiden vaatiessa sopeuttaa toimintansa merkittäväänkin myynnin laskuun.

Lappaveden toiminnan tärkein ympäristöriski on pohjaveden pinnan voimakas ja/tai pysyvä aleneminen pohjavesiesiintymän ylikuormituksen tai poikkeuksellisten sääolojen seurauksena. Tätä riskiä hallitaan pohjavesipintojen ja vedenoton jatkuvalla seurannalla ja vedenottoa hajauttamalla. Pohjaveden pinnan pitkän ajan trendit ovat tärkeimmillä pohjavesialueilla olleet loivassa nousussa vuodesta 1996. Vuosi 2018 tosin aiheuttaa tähän suotuisaan pitkän ajan kehitykseen merkittävän – odotusten mukaan kuitenkin väliaikaisen - notkahduksen.

Investoinnit ja niiden rahoitus

Vuosi 2018 ei ollut suurten investointien vuosi, ja aineellisen omaisuuden kirjanpitoarvon nettomuutos oli kertomusvuonna -133 777 euroa.

Lappavesi kuitenkin hankki uusia maa-alueita 32 539 eurolla, rakensi 1970-luvun alun Nurmon päävesijohtoa korvaavan 950 metrin vesijohtosuuden 62 629 eurolla ja uusi yhtiön molemmat huoltoautot 55 610 eurolla. Yhteensä 216 715 euron investoinnit rahoitettiin yhtiön kassasta.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnasta ja ympäristövaikutuksista

Lappavesi Oy:n tutkimus- ja kehitystoiminnassa 2018 oli tavanomainen. Alajärven Saukonkylän eteläosan pohjavesivarojen käyttöön saatiin lupa, potentiaaliset kaivonpaikat kartoitettiin ja raakavesijohto suunniteltiin. Verkoston mittari- ja venttiilikaivojen kuntokartoitus valmistui ja niiden korjaustöihin on tarkoitus päästä keväällä 2019. Humuksen poiston tehostamista sähkösaostustekniikalla testattiin Porrason laitoksella kaksi viikkoa (Elwater Oy:n pilot-mittakaavan koelaitte). Sähkösaostus toimi hyvin, mutta on kuitenkin verrattain kallis eikä siksi toteudu ainakaan heti.

Lappavesi Oy:n toiminnan ympäristövaikutukset olivat 2 187 MWh sähköenergian kulutus (vastaa noin sadan sähkölämmitteisen omakotitalon kulutusta), 136 tonnin sammutetun kalkin kulutus, 60 tonnin polyalumiinikloridin kulutus sekä 300 tonnia vedenkäsittelyn sakkaa (sisältää pääosin rautahydroksidia ja vettä). Rautasakka välivarastoitettiin linkokuivattuna Porrason laitoksen sakkavarastoon, jossa se talven pakkasta hyväksi käyttäen vielä kuivui ennen sakan kuljettamista täyttömateriaaliksi yksityiselle maankaatopaikalle Kuortaneelle.

Hallinto

Lappavesi Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Lapualla 21.3.2018. Yhtiökokouksessa käsiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Hallituksen jäseniksi valittiin (suluissa henkilökohtainen varajäsen):

Kari Nirha, Lapua (pj)	(Markku Mäenpää)
Tomi Saari, Kauhava (vpj)	(Markku Kankaanpää)
Kari Laine, Lapua	(Markus Tattari)
Rauno Laitila, Kuortane	(Lilli Hunnako)
Pertti Mäki-Hakola, Seinäjoki	(Jaakko Ristimäki)
Alpo Puro-Aho, Kauhava	(Jari Tienhaara)
Toni Salo, Lapua	(Esko Yli-Karhu)
Juha Takamaa, Seinäjoki	(Kari Havunen)

Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Kari Nirhan ja vara-puheenjohtajaksi Tomi Saaren sekä tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n Seinäjoelta, vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Kari Rantala.

Lappaveden hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, mistä kokouksista merkittiin pöytäkirjoihin yhteensä 32 pykälää. Perinteinen yhteiskokous Lakeuden Veden hallituksen kanssa pidettiin 4.12. Atria Oy:n tehtaalla, Nurmossa. Tärkeimpiä hallituksen käsittelemiä asioita olivat kertomusvuonna lisämaanhanointa vedenottamoille, kapasiteetin riittävyys helteisenä huippukulutuskautena ja yhdysjohdon rakentaminen Nahkalan vesilaitokselta vesitorniin Kauhavalla.

Hallituksen esitys koskien yhtiön voittoa

Tilikauden 2018 tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 63 611,04 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden voitto siirretään sellaisenaan voitto- ja tappiotilille yhtiön vapaaseen omaan pääomaan.

Lapualla 7.2.2019

Lappavesi Oy, hallitus

LAPPAVESI OY TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
LIIKEVAIHTO	1 272 735,98		1 145 196,84	
Liiketoiminnan muut tuotot	50 949,28		20,00	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-347 972,41	-276 220,90		
Ulkopuoliset palvelut	<u>-148 682,10</u>	<u>-496 654,51</u>	<u>-107 858,14</u>	<u>-384 079,04</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-288 979,66	-290 260,59		
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-46 580,02	-45 069,35		
Muut henkilösivukulut	<u>-21 533,92</u>	<u>-357 093,60</u>	<u>-24 970,36</u>	<u>-360 300,30</u>
Suunnitelman mukaiset poistot				
Rakennuksista ja rakennelmista	-224 952,47	-202 761,80		
Koneista ja kalustosta	-95 587,80	-74 072,75		
Muista pitkävaikutteisista menoista	<u>0,00</u>	<u>-320 540,27</u>	<u>0,00</u>	<u>-276 834,55</u>
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-61 653,86</u>		<u>-53 196,34</u>	
LIIKEVOITTO	87 743,02		70 806,61	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	38,28	17,72		
Korko- ja rahoituskulut	<u>-24 170,26</u>	<u>-24 131,98</u>	<u>-23 097,48</u>	<u>-23 079,76</u>
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	63 611,04		47 726,85	
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys (+)	-13 510,63	790,56		
Tuloverot	<u>-7 016,26</u>		<u>-9 700,29</u>	
TILIKAUDEN VOITTO	43 084,15		38 817,12	

LAPPAVESI OY TASE	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	144 625,29		144 625,29	
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	722 452,10		689 913,10	
Rakennukset ja rakennelmat	4 309 654,54	4 455 610,81		
Koneet ja kalusto	438 373,01	232 218,10		
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	<u>1 594,90</u>	<u>5 472 074,55</u>	<u>228 109,49</u>	<u>5 605 851,50</u>
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	94 139,38		94 139,38	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 710 839,22		5 844 616,17	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	170 544,53	154 967,92		
Muut saamiset	11 769,97	73 590,73		
Siirtosaamiset	<u>1 284,75</u>	<u>183 599,25</u>	<u>1 241,92</u>	<u>229 800,57</u>
Rahat ja pankkisaamiset	421 206,77		324 533,05	
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	604 806,02		554 333,62	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 315 645,24		6 398 949,79	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	655 932,91		655 932,91	
Muut rahastot	1 685 952,63		1 685 952,63	
Edellisten tilikausien voitto	1 584 128,22		1 545 311,10	
Tilikauden voitto	43 084,15		38 817,12	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 969 097,91		3 926 013,76	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Kertynyt poistoero	48 230,54		34 719,91	
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahalaitoksilta	1 803 338,89		2 073 338,03	
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahalaitoksilta	269 999,14	269 999,39		
Ennakomaksut	297,60			
Ostovelat	161 926,57	27 964,37		
Muut lyhytaikaiset velat	17 282,15	8 246,53		
Siirtovelat	<u>45 472,44</u>	<u>494 977,90</u>	<u>58 667,80</u>	<u>364 878,09</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 298 316,79		2 438 216,12	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 315 645,24		6 398 949,79	